

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності якістю навчання за освітньо-професійною програмою Туризм у I семестрі 2023–2024 н. р.

Вже традицією стало проведення щосеместрових опитувань здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти за ОПП Туризм щодо їх задоволеності якістю навчання. Анкетування по завершенню I семестру 2023-2024 н. р. було проведене онлайн з використанням шаблонів Google Form.

В опитуванні взяло участь 11 респондентів – студентів денної форми навчання I та II курсу, що становить 84,6 % від загальної кількості здобувачів вищої освіти ОПП Туризм (рис. 1).

1. На якому курсі Ви навчаєтесь?

11 відповідей

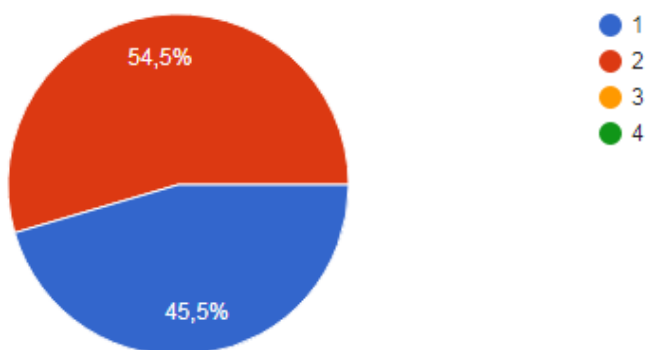

Рис. 1. Розподіл респондентів за курсом

Із загальної кількості опитаних 5 навчаються на I курсі (рівень охоплення ЗВО опитуванням становить 71,4 %), 6 – на II курсі (відповіді дали усі 100 % ЗВО II курсу).

Узагальнення відповідей на окремі питання дозволило отримати наступні результати.

Відповіді на питання «На Вашу думку, Ви розумієте що таке Освітня програма (ОП), ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання?» розподілилися наступним чином (рис. 1).

11 відповідей

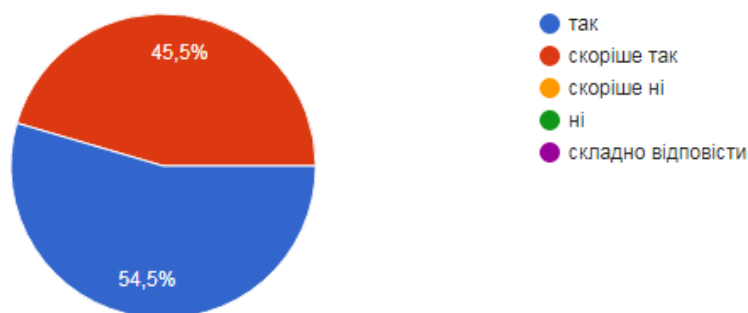

Рис. 2. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо знання освітньої програми Туризм

Отже, 6 респондентів (54,5 % від їх загальної кількості) вважають, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені зі змістом навчання за обраною ОП та запланованими результатами навчання, ще 5 респондентів (45,5 % від загальної кількості) відповіли, що скоріше розуміють. Жоден з здобувачів вищої освіти не вважає, що не обізнаний з цим документом.

Варто зауважити, що позитивну тенденцію щодо покращення самооцінки респондентів з цього питання – за результатами попередніх опитувань (1 семестр та 2 семестр 2022-2023 н. р.) вважали, що знають що таке Освітня програма та ознайомлені з нею 42,9 % від їх загальної кількості опитаних.

На наступне питання «Якщо на попереднє питання Ви відповіли «так» або «скоріше так», оцініть наскільки зміст ОП відповідає Вашим очікуванням щодо отримання якісної освіти» респонденти оцінювали відповідність дійсності порівняно з очікуваннями за 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає. Студенти поставили оцінки 2 (1 респондент) 3 і 4 (по 3 респонденти або 27,3 % опитаних) і 5 (4 респонденти або 36,4 % опитаних) – рис. 3.

Середня оцінка становить 3,9 бали. Середня оцінка Порівняно з попереднім семестром, коли середня оцінка становила 3,7 бали, вона дещо підвищилась.

11 відповідей

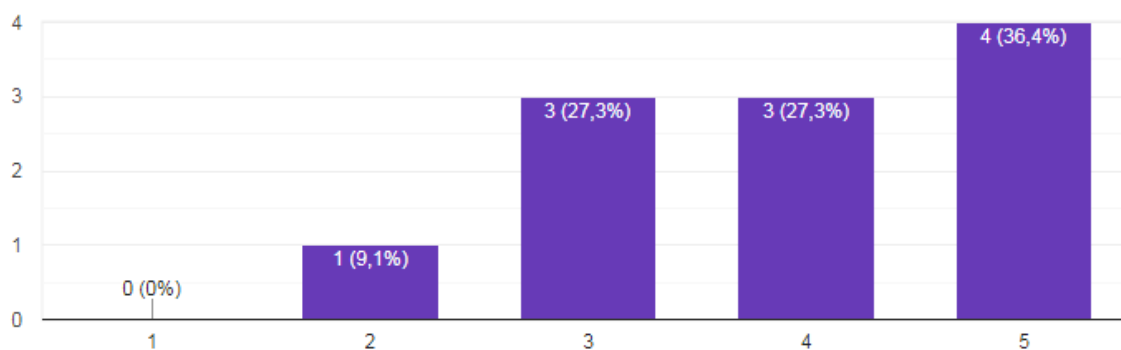

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо відповідності змісту ОП Туризм очікуванням здобувачів вищої освіти

Проте, уперше за весь період проведення опитування була отримана відповідь щодо незадовільної оцінки задоволеності навчання. Така оцінка була поставлена респондентом I курсу навчання, який також дав досить низькі оцінки на усі наступні питання. Незважаючи на анонімність проведеного опитування, робоча група з проведення моніторингу якості вищої освіти за ОПП Туризм має вагомні підстави припустити, що такі відповіді дані здобувачкою освіти, яка раніше висловлювала сумніви щодо правильності свого вибору професійного шляху, особливо у воєнний час, і з якою проведені профорієнтаційні бесіди куратором академічної групи і психологом ПДАУ.

Відповіді на наступне питання дають загальну оцінку задоволеності респондентів змістом навчальних дисциплін (рис. 4).

11 відповідей

Рис. 4. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо змісту дисциплін ОП Туризм

Слід відмітити, що порівняно з попередніми 1 та 2 семестрами 2022-2023 н. р. є позитивні зміни у відповідях респондентів – частка повністю задоволених змістом дисциплін суттєво зростає. Частка респондентів, які зазначили, що навчальні дисципліни відповідають їх очікуванням і формують необхідні професійні знання та компетентності, у попередніх опитуваннях становила 28,6 %, то нині – вже 54,5 %. Таке зростання спричинене переважно завдяки відповідям здобувачів вищої освіти 2 курсу, які опановували компоненти фахової підготовки та навчальні дисципліни вільного вибору.

2 респонденти (у відносному виразі 18,2 %) зазначили, що навчальні дисципліни формують загальні й фахові знання та компетентності, але не враховують їх особистих освітніх потреб. Решта 3 респондентів (27,3 % від їх загальної кількості) вважають, що серед дисциплін, є такі, які не є необхідними для фахової діяльності та особистісного зростання. Такий варіант відповіді давали здобувачів вищої освіти першого року навчання, на якому викладаються не лише фахові компоненти, але й дисципліни загальної підготовки.

Студенти в середньому задоволені навчанням на 3,8 бали. Це дещо нижче, ніж минулого семестру, коли середня оцінка становила 4,0 бали, але трохи перевищує показник 1 семестру 2022-2023 н. р. (3,7 бали).

11 відповідей

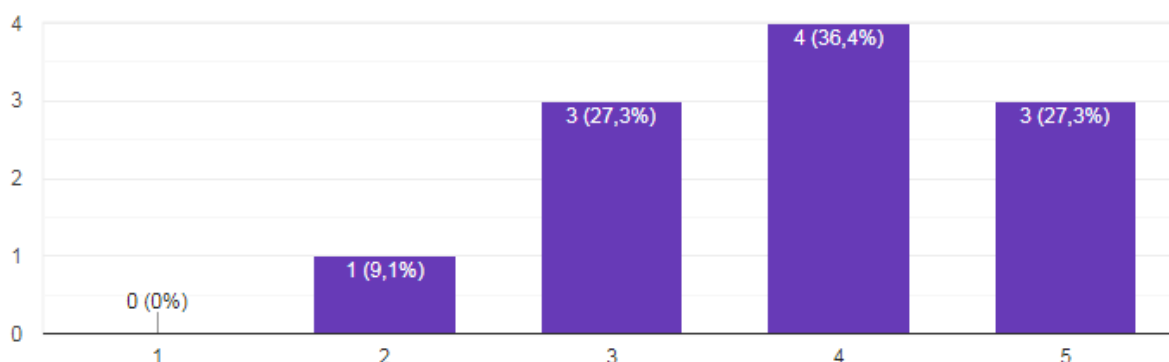

Рис. 5. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності навчанням за ОП Туризм

При цьому 7 з 11 респондентів (63,3 %) оцінили рівень задоволення як добрий або відмінний.

Середня оцінка задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами становить 3,8 бали. Вони також дещо знизилася порівняно з попереднім опитуванням, коли становила 4,1 бали, але перевищує показник I семестру 2022-2023 н. р. (3,7 бали).

11 відповідей

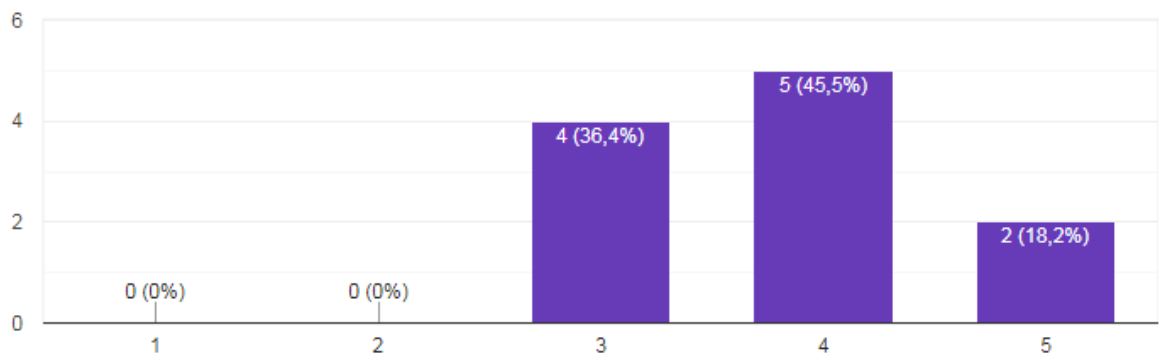

Рис. 6. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності забезпеченістю навчально-методичними матеріалами

Цей аспект освітнього процесу оцінили як добрий або відмінний 63,3 % респондентів.

Не змінилася порівняно із минулим семестром середня оцінка задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання, яка становить 4,0 бали (рис. 7).

11 відповідей

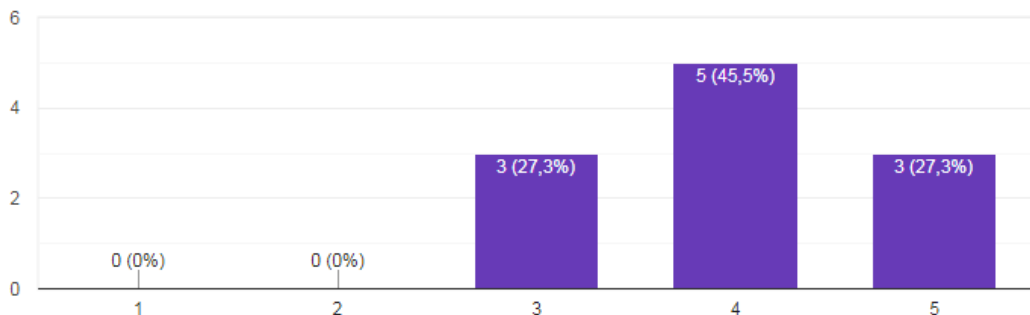

Рис. 7. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності методами навчання

Відносний приріст оцінки показника порівняно з I семестром 2022-2023 н. р. (3,7 бали) становить 8,1 %.

Оцінка задоволеності зрозумілістю та прозорістю системи оцінювання знань студентів (рис. 8) порівняно з минулими семестрами (3,9 бали) дещо підвищилась і становить 4,0 бали. Ця оцінка частково формується недосвідченістю студентів I курсу, які у I семестрі вперше проходили процедуру поточного та підсумкового оцінювання знань.

11 відповідей

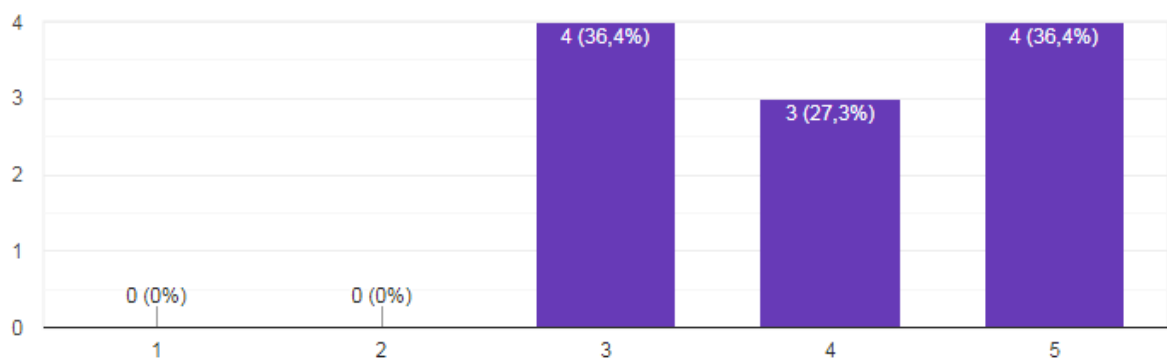

Рис. 8. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо зрозумілості системи оцінювання знань

Оцінка задоволеності комунікацією із викладачами (рис. 9) не змінилася порівняно з минулими семестрами і становить 3,9 бали.

11 відповідей

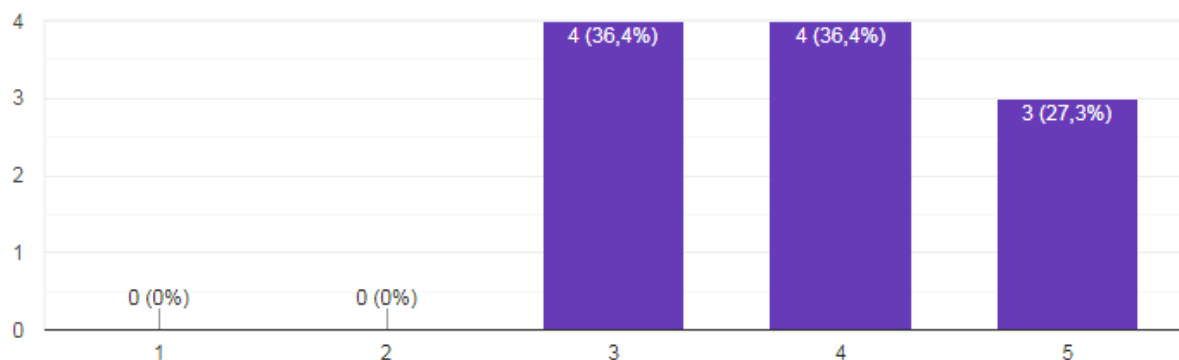

Рис. 9. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності комунікацією з викладачами

11 відповідей

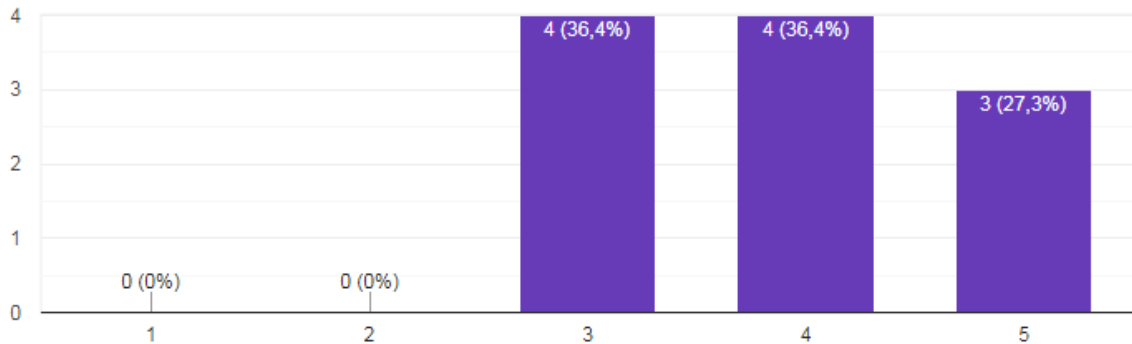

Рис. 10. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо задоволеності психологічним кліматом під час навчання

Нестабільну динаміку має середня оцінка психологічного мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів (рис. 10), яка підвищилася порівняно з минулим семестром з 3,7 до 3,9 бали і знову досягла рівня і семестру 2022-2023 н. р. Коливання середньої оцінки на 5,1 % знаходиться у межах статистичної похибки, тому не може вважатися об'єктивною тенденцією, але цей показник потребує детального вивчення у розрізі окремих науково-педагогічних працівників, які викладають на ОПІ Туризм.

Як і на минулих опитуваннях, усі здобувачі вищої освіти (100 % відповідей) зазначили, що їм забезпечене можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін (рис. 11).

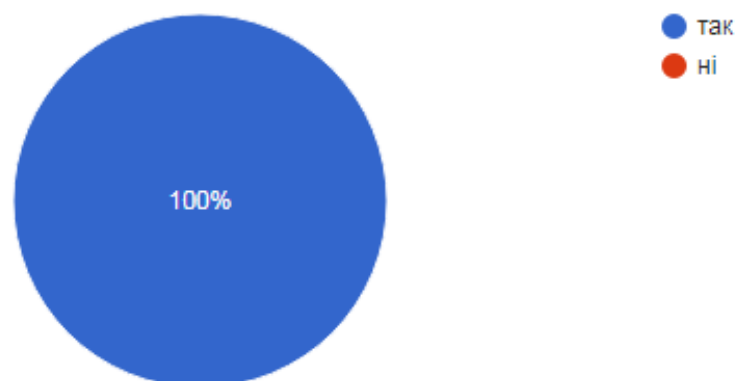

Рис. 11. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії

Щодо напрямів підвищення якості навчального процесу за ОП Туризм 72,7 % здобувачів вищої освіти вважають за потрібне впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу; 45,5 % – запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців; подальше вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу; набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills); 18,2 % розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження та дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу (табл. 1).

Таблиця 1

Узагальнення відповідей на питання «Які напрями підвищення якості навчального процесу за ОП Ви вважаєте найважливішими?»

Варіанти відповідей	Кількість респондентів, які дали відповідь	% респондентів, які дали відповідь
Впровадження інноваційних, інтерактивних способів подачі матеріалу	8	72,7
Запрошення до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців	5	45,5
Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчального процесу	5	45,5
Набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо	5	45,5
Розширення переліку баз виробничої практики, покращення можливостей її проходження	2	18,2
Дотримання принципів академічної доброчесності усіма учасниками навчального процесу	2	18,2
Інше	–	–

У цілому підсумки анкетування дозволяють зробити наступні висновки:

1. Здобувачі вищої освіти знайомі зі змістом навчання за Освітньою програмою Туризм та запланованими результатами навчання: 54,5 % респондентів вважають, що ознайомлені з документом та розуміють його зміст, ще 45,5 %, що скоріше розуміють.

2. Зміст ОП відповідає очікуванням респондентів щодо отримання якісної освіти на 3,9 бали за 5-ти бальною шкалою, де 1 – не відповідає, а 5 – повністю відповідає.

3. Респонденти в цілому задоволені навчанням у середньому на 3,8 бали за 5-бальною шкалою. Це дещо нижче, ніж минулого 2 семестру 2022-2023 н. р., коли середня оцінка становила 4,0 бали, але більше за показник 1 семестру 2022-2023 н. р. (3,7 бали).

4. За результатами оцінок здобувачів вищої освіти визначенні середні бали задоволеності за окремими аспектами якості навчання за ОП Туризм:

- забезпеченість навчально-методичними матеріалами – 3,8 бали;
- методи навчання – 4,0 бали;
- зрозумілість та прозорість системи оцінювання знань – 4,0 бали;
- комунікація із викладачами – 3,9 бали;
- психологічний мікроклімату в аудиторіях, доброзичливості викладачів – 3,9 бали.

Узагальнення наведених оцінок дає середнє значення 3,9 бали, що суттєво не відрізняється від наведеної вище загальної оцінки 3,8.

5. Стабільно 100 % здобувачів вищої освіти зазначають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін

За результатами опитування можна звернути увагу на наступні напрями подальшого удосконалення навчального процесу:

- більше уваги приділяти навчально-методичним матеріалам, звертати увагу на рівень сприйняття здобувачами вищої освіти навчального матеріалу та детально роз'яснювати проблемні питання;

- продовжувати запрошувати до проведення занять спеціалістів-практиків, роботодавців;
- більш доступно інформувати здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів, критеріїв оцінювання, порядку оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження;
- звертати увагу на необхідність набуття студентами додаткових соціальних навичок (soft skills) – вміння працювати у команді, стресостійкість, здатність планувати роботу та робочий час тощо.

Результати анкетування узагальнили:

Тютюнник Ю.М. – гарант ОП Туризм першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В., к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова Ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація.